

مشهور است که لهستانی‌ها در برابر ارتش هیتلر مقاومت جانانه‌ای کرده‌اند یا ملت کم‌شمار فنلاند هیچگاه در طول سال‌های جنگ سرد از سایهٔ سنگین شوروی بر بالای سر خود نهراسیده‌اند؛ اما برای ایرانیان عظمت و ماندگاری تجربهٔ جنگ تحمیلی در شباهت‌های آن با تجربه‌های جنگی دیگر ملت‌ها قرار ندارد؛ بلکه در تکینگی آن قرار دارد و آن تکینگی، انسان متمایزی است که طی این دفاع روی نمود. انسانی که جسورانه اتصال به مطلق را در زندگی دنیوی‌اش اراده کرده بود و ما اینک، ولو ناخودآگاه، در پرتو آن می‌زیسیم؛ در پرتو انگارهٔ بسیجی شهید، همچون عالی‌ترین نماد شوق اصیل ایرانی برای اتصال سیاسی به مطلق. این انگاره یا تصور، تقدیرگری انگارهٔ بسیجی شهید در جامعه و سیاست ایران را باعث می‌شود.

رزمندهٔ داوطلب آرمان‌گرای شهید، انسان ویژهٔ انقلاب ایران است. او فقط واقعیت نیست، الگویی تحلیلی نیز هست؛ از زمان حال بسی فراتر می‌رود؛ یعنی هم سراسر گذشتهٔ ایران را برای ایرانیان معنادار می‌کند و هم آیندهٔ کشور را زیرمهمیز تعیین‌کنندگی خود می‌گیرد. فردی دارای امتدادی از ابتدای تاریخ کهن یکتاپرستی در ایران به این سو که اینک مقارن با معنای هیدگری دازاین، دارای هر-آن - بودگی است؛ یعنی دارای حضوری در زمانهٔ کنونی که گویی همه چیز از قبل، پیرامون او و برای او شکل گرفته و در ارتباط با او موجودیت یافته و در خدمت ظهور کنونی او بوده است و اینک اوست و فقط او که تمامیت ایران را برای ما قابل درک می‌سازد. او انسانی است که با حیات کوتاه و مرگ بلند خود کارکردی ویژه در زمان حال یافته است؛ یادآوری انسان آرمانی ایرانی به فرد متعارف ایرانی. به تصریح امام خمینی (ره) انسان انقلاب اسلامی از خود انقلاب اسلامی مهم‌تر است.^۱

شاید ضروری‌ترین ضرورت‌ها در تاریخ جدید کشور آن باشد که باید به عظمت فلسفی انسانی که زمانی به ظهور رسیده بود، و سپس به تبلورات آن، اندیشیده شود. مهم‌تر، باید عظمت این انسان را در زمان‌های مختلف به خود یادآور شد. انسانی واقعی که نظر به ارادهٔ تعقیب آرمان‌های بزرگ، ظرفیت آفرینش یک انسانیت فلسفی (استعلایی) یا یک انسان تحلیلی فوق‌العاده را در خود داشت و همچنان دارد. انسانی که در جوامع فکری کشور ما و جهان به طرز غیرعادلانه‌ای در عین لفاظی‌های سیاسی و سخن‌پراکنی‌ها دربارهٔ آن و علیه آن، مسکوت مانده است؛ گویی از او زیاد می‌گویند تا درک نشود.

ایدهٔ بسیجی شهید عامل تداوم حیات جمهوری اسلامی ایران است و با ضعف آن، دولت جمهوری اسلامی دچار خلأ معنا و سپس زوال می‌شود و به‌هرحال، هیچ عامل دیگری در حد اهمیت آن نیست. تصور جمعی جامعهٔ ایرانی از رزمنده‌ای که در مسیر اتصال حقیقت آسمانی به واقعیت زمینی شهید شد، تقدیر آیندهٔ سیاست ایران و بنابراین خود ایران را شکل می‌دهد.